

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatvs S. Inqvisitionis Hispaniarvm Qvalificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, Iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertitvr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1664

Quæst. 3. Vtrùm conceptus obiectiui reipsà distincti, & propriam
quiditatem habentes, atque adeò in se conceptibiles tam possibles, quàm
impossibiles intra statum quiditatum præcisè sint ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76990](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76990)

linm quoad bonitatem, aut perfectionem, aut potentiam, &c. illud quidem necessario infinitum erit quoad bonitatem, aut perfectionem, aut potentiam, &c. infinitam ve bonitatem, aut perfectionem, aut potentiam, &c. habebit.

141 Quod si quantum metaphysicum æquale multitudini infinitæ quantorum in se finitorum, & æqualium infinitum est; multo potiori iure infinitum erit primo id, quod fuerit æquale infinitæ multitudini quantorum, quorum aliquod, aut aliqua, aut omnia fuerint in se infinita, vt constat. Secundo id, quod fuerit æquale infinitæ multitudini quantorum inæqualium, atque adeo proportionalium, proportionem videlicet ascendente, quorum minimum æquale fuerit singulis prædictis æqualibus, quando multitudines vtrorumque inter se æquales sunt; vt constat etiam ex se, & ex dictis proposit. 23. Vnde etiam constat, quantum metaphysicum æquale cuilibet omnino multitudini infinitæ quantorum inæqualium, atque adeo proportionalium proportionem ascendente, non posse non esse infinitum. Quia vt ibi statutum est, in qualibet omnino multitudine infinitæ quantorum proportionalium huiusmodi non possunt contineri plures multitudines infinitæ quantorum aliquotorum, siue æqualium.

Ex hac propositione inferitur necessarium, esse, vt vice versa omne quantum metaphysicum infinitum alicui multitudini infinitæ aliorum quantorum æquale sit: quia nequit non per æquivalentiam constare partibus aliquotus infinitis. Quod ipsum est, æquale esse multitudini infinitæ aliarum partium aliquotarum formalium, hoc est aliorum quantorum æqualium inter se distinctorum.

Propositio 36.

142 Omnis series quantorum metaphysicorum in se finitorum, & proportionaliter se excedentium quocunque genere proportionis in sua possibilitate, seu quiditate necessario est infinita à latere, versus quod ascenditur. A latere verò versus quod descenditur, finita, reipsa, & independenter à nostra conceptione loquendo.

Hæc propositio per doctrinam supra statutam proposit. 22. & 23. venit pariter demonstranda. Recognoscatur & applicetur, ne actum agamus. Itaque series creaturarum possibilium quoad perfectionem, aut bonitatem, aut potentiam, &c. in se finitarum, & sese excedentium proportionaliter infinita est, quo latere ascendit; finita verò, quo descendit. Ita, vt nulla sit eiusmodi creatura possibilis omnium perfectissima, aut optima, aut potentissima, &c. qua perfectior alia, aut melior, aut potentior, &c. dari non possit. Cum tamen aliqua sit possibilis in eiusmodi serie creaturarum omnium infima quoad perfectionem, aut bonitatem, aut potentiam, &c. Quod vtrumque contra nonnullos amplius confirmabitur infra q. 8. Vbi etiam videbimus, quomodo de quantis metaphysicis in se infinitis opposita philosophia sit. Series quippe eorum à latere ascendente finita, à latere verò descendente infinita sunt, prout ibi commodius ostendemus.

143 Mitto plures propositiones ex præcedentibus statutas circa quantum physicum, quæ pariter quanto metaphysico applicari, & circa illud statui possent. Quia facile, prædictis suppositis,

ab vno quoque, proportionem seruata, poterunt applicari, & statui. Pergoque iam ad alias questiones.

QUESTIO III.

Verum conceptus obiectiui reipsa distincti, & propriam quiditatem habentes, atque adeo in se conceptibiles tam possibiles, quam impossibiles intra statum quiditatum præcisè sint multitudine infiniti.

144 PRO exacta intelligentiâ, resolutioneque huius questionis suppono primo, impræsentiarum dumtaxat solere verti in questionem à Doctoribus, verum creaturæ possibiles sint infinitæ. Circa quam questionem Abaylardus, Vvicleffus, Ioannes Hus, & alij hæretici dixerunt, Deum non posse producere creaturas alias, præter eas, quæ produxit defæcto, animasque ad certum numerum, & non vltia posse creare. Quorum sententia damnata est in Concilio Constantiensi sess. 15. Ex catholicis item nonnulli relati à Pet. Hurt. disp. 13. Phys. sect. 1. & quidam alij Recentiores opinati sunt, creaturas possibiles, factibilesque subinde à Deo finitas quoad multitudinem esse. Opposita tamen sententia docens, esse infinitas, communissima est. Eam tenent S. Th. 1. p. q. 14. art. 12. & cum eo Thomistæ omnes Molin. ibid. Valent. disp. 1. q. 14. punct. 6. Vaz. disp. 63. cap. 2. Fasoli quest. 7. art. 2. dub. 2. Pet. Hurt. vbi supra, Arriag. disp. 13. Phys. sect. 2. Onied. contr. 13. Phys. punct. 3. Carlet. disp. 46. Phys. sect. 2. & 3. Lynce lib. 7. Phys. tract. 3. cap. 1. Et ceteri omnes Theologi, Philosophique, qui rem attingunt. Quorum multi de multitudine chymararum impossibilium penitus tacent. Alij verò aut exprimunt, aut supponunt vt certum, eam esse infinitam. Ego verò sub præfixo questionis titulo, subque nomine conceptuum obiectiuorum tam possibilium, quam impossibilium vtrarumque aggredior præsens examen, creaturarum scilicet possibilium, & chymararum impossibilium.

Suppono secundo, ex conceptibus obiectiui chymericis quosdam esse solum per species alienas, atque adeo in substitutis alienis conceptibiles; quosdam verò etiam per species proprias esse conceptibiles in se iuxta doctrinam statutam in Pharo Scient. disp. 11. In præsentem ergo questionem de secundis tantum est sermo; vt potè qui soli habent in se propriam, veramque essentiam, seu quiditatem intra statum quiditatum iuxta doctrinam etiam datam ibidem.

Suppono tertio ex dictis etiam loco citato, nullum conceptum obiectiuum in ordine ad suam quiditatem posse esse impossibilem: quia nullus potest carere potentia ad essendum id, quod reipsa quiditariuè est. Conceptus ergo obiectiui impossibiles dumtaxat sunt tales quoad existentiam: quia carent potentia ad existendum. Vnde bene stat, esse conceptum aliquem impossibilem, & chymericum, atque adeo necessario falsum quoad existentiam; & nihilominus quoad suam quiditatem esse verissimum intra statum quiditatum; vt certum est in secundo Deo, qui ex suo conceptu quiditariuè verissimè est secundus Deus, impossibilis quoad existentiam, atque adeo Chymericus.

Suppono quarto ex dictis in Pharo Scient. disp.

disput. 10. & 14. nullos conceptus obiectiuos posse esse quoad quiditatem oppositos. Quia omnis oppositio extremorum in ipsum quiditatem fundatur, eamque supponit, imo in eâ consistit reipsâ. Dumtaxatque subinde est oppositio quoad existentiam. Ideo namque extrema nequeunt habere existentiam simul in statu existentiâli, eoque iure sunt opposita quoad existentiam in tali statu; quia tales essentias simul habent in statu quiditatio; idèque quoad illas in tali statu neutquam opposita sunt.

148 Suppono quintò ex dictis etiam in Pharo Scient. disp. 11. citatâ, omnem chymæram impossibilem idcirco esse talem: quia ex unâ parte sine aliquo conceptu obiectiuo possibili non potest existere, ex alia verò suapte essentiâ eidem opposita est. Quo fit, ut nec sine illo, nec cum illo, atque ad eò nec villo modo possit existere. Cum sit impossibile, quidpiam existere; & tamen nec cum alio quopiam, nec cum eius contradictorio simul existere.

149 Suppono sextò, ex duplici capite nasci posse iuxta Recentiores supra commemoratos, quòd creaturæ possibiles infinitæ non sint. Primò; quia infinitudo ipsa quorumvis conceptuum chymærica, & repugnans est. Secundò; quia creaturæ ex proprijs conceptibus non repugnantes finitum numerum non excedunt reipsâ. His positis fit.

Propositio 1.

150 Ex eo, quòd infinitudo quoad multitudinem quorumvis conceptuum obiectiuorum sit impossibilis, & chymærica; non sequitur tales conceptus intra statum quiditatio quoad multitudinem infinitos non esse.

Quia iuxta doctrinam vniuersalem suppositionis, tertiz bene stat, talem infinitudinem esse impossibilem, & chymæricam, atque ad eò necessariò falsam quoad existentiam; & tamen esse verissimam quoad quiditatem, verissimèque subinde reddentem tales conceptus infinitos quoad multitudinem intra statum quiditatio. Quod ipsum est quiditas eius, seu quiditatis munus. Itaque ex defectu possibilitatis infinitudinis præcisè nulla multitudo conceptuum obiectiuorum, potest desinere esse infinita intra statum quiditatio; quantumvis nequeat esse infinita intra statum existentialem. Id quod etiam ex doctrinâ suppositionis quartæ confirmari potest. Quia infinitudo quoad multitudinem ex nullo capite potest excogitari impossibilis quoad existentiam, prout est infinitudo præcisè, præterquam ex oppositione quoad existentiam partium, ex quibus composita est, ut satis superque est ex se notum. At partes quoad existentiam oppositæ non eo ipso sunt, imò esse nequeunt oppositæ quoad quiditatem iuxta dicta ibi. Igitur infinitudo quoad multitudinem indemnis necessariò manet intra statum quiditatio, ut verissimè intra illum reddat conceptus, quibus conuenit, quoad multitudinem infinitos.

151 Hinc constat, ex impossibilitate infinitudinis quoad multitudinem creaturarum possibilium præcisè nasci non posse, quod illæ quoad multitudinem infinitæ non sint intra suum possibilitatis, siue quiditatis statum. Si aliunde, quæ ex prædicatis proprijs possibiles sunt, pauciores

reipsâ non sint, quàm, ut multitudinem infinitam valeant componere.

Propositio 2.

152 Creaturæ ex proprijs conceptibus possibiles infinitæ quoad multitudinem sunt intra suum statum possibilitatis, siue quiditatio.

Probat imprimis propositionem definitio supra commemorata Concilij Constantiensis, quatenus errorem esse decernit, asserere, Deum vsque ad certum numerum posse animas creare, & non ultra. Hoc enim verissimum esset, si animæ creaturæ, siue possibiles non infinitæ, sed certo aliquo essent numero comprehensæ. Ut est notum.

153 Secundò probatur propositio. Quia durationes, quibus Beati in singulis instantibus temporis æterni futuri sunt duraturi, prout docet fides, creaturæ quædam sunt non solum possibiles, sed futuræ reipsâ distinctæ inter se iuxta doctrinam stabilitam supra disp. 8. Et tamen quoad multitudinem infinitæ sunt: quia nulla est, ultra quam non sint aliæ, & aliæ absque villo sine futuræ. Alioquin contra dogma fidei post aliquam talium durationum Beati desinerent durare, & esse. Actus etiam intellectus, quos Beati per totam æternitatem successiuè sunt habituri, infiniti sunt. Siquidem nullus omnino erit eorum, ultra quem non restent alij, & alij absque villo ultimo futuri. Ergo, &c. Quod autem dicunt nonnulli, etsi multitudo talium actuum sit finita, post totam semel transactam posse eos iterum, atque iterum absque villo sine repeti, siue reproduci, ne eorum exercitium desit Beatis aliquando; frivolum est. Quia nulla ratio potest idonea reddi, cur eiusmodi infinitæ eorundem actuum reproductiones possibiles sint, & non sint possibiles infinitæ novorum actuum prorsus similium, prorsusque æqualium productiones. Præterquam quòd effugium istud in durationibus tum Beatorum, tum talium actuum locum non habet, utpote quæ suis proprijs instantibus vnice affixæ, nullatenusque reproductibiles in alijs sunt; prout disp. citatâ statutum est.

154 Tertiò probatur. Quia, ut Deus hæctenus à principio Mundi per singulos annos produxit aliquem creaturarum numerum distinctarum à productis annis præteritis, poterit utique deinceps per singulos annos futuros tantumdem præstare; quin dabilis sit vllus omnino annus, in quo iam Deus nullas creaturas de nouo producere possit: quandoquidem omnium annorum totius temporis, quòd ad rem attinet, eadem prorsus ratio est; ut ex se est satis notum. Ergo Deus nullum numerum finitum creaturarum potest producere, quo maiorem alium nequeat producere. Quòd stare nequit absque eo, quòd creaturæ producibiles à Deo atque ad eò possibiles in suo possibilitatis statu infinitæ sint; ut ex doctrinâ statutâ q. 2. proposit. 1. constat.

155 Ex qua etiam constat, deceptos esse Recentiores supra citatos, quatenus non audentes concedere, ita esse finitas creaturas possibiles, ut producto aliquo earum numero determinato maior alius nequeat produci, dicunt, eas indeterminate solum esse finitas, quia producto quouis earum numero, potest maior produci; nequaquam tamen possunt infinitæ produci. Falluntur tamen, primò; quia, ut loco citato monstratum est, ex

eo, quod, producto quouis creaturarum numero, possit maior produci, necessario sequitur, creaturas producibiles intra possibilitatis, siue quidditatis statum determinate esse infinitas. Secundum; quia ex eo, quod non possint simul infinitae creaturae produci, ut ipsi opinantur cum sententia satis communi, inferunt creaturas possibili-
 156 infinitas non esse. Hac namque illatio mala est. Nam & quouis extrema opposita nequeunt simul existere, & tamen intra statum quidditatum simul sunt possibilis. Tamque propositum monstratum est, bene posse quouis conceptus intra statum quidditatum multitudinem infinitos esse, & tamen eorum infinitudo possibilis quoad existentiam non sit.

Quarto probatur propositio. Quia, loquendo de creaturis in se finitis metaphysice, sub quavis earum specie logicae sunt possibilis infinita individua inter se similia, & aequalia, ut supra disp. 12. quae 6. monstratum est. Loquendo autem de creaturis tam infinitis, quam finitis in se metaphysice, (quas utraque esse possibili-
 157 patet ex dicendis), sub quavis earum specie physicae sunt possibilis infinita individua similia inter se, licet non aequalia, prout ex ibidem dictis constat. Unde vniuersaliter concluditur, sub quavis omnino specie infinita esse quoad multitudinem possibilis individua: eo quod, quouis eorum numero dato, alia ultra illum, atque alia sunt excogitabilia eis prorsus similia aut etiam aequalia, atque adeo pariter possibilis; ut latius argumentati sumus lococitato. Quod autem sub quouis etiam creaturarum genere possibili-
 158 sint infinitae earum species diuersae inter se, siue dissimiles, inde venit probandum pariter: quia, quouis earum numero dato, alia ultra illum, atque alia excogitabiles sunt ab illis in eadem diuersae, siue dissimiles, & nulli oppositae vero conceptui, siue quo non possint existere, prout ad eorum impossibilitatem requirebatur iuxta suppositionem quintam, atque adeo possibilis.

Id quod insuper probari potest, sitque nostrae propositionis quinta probatio. Quia, sicut nullus est dabilis numerus, quo maior alius, diuersusque ab omnibus minoribus dari non possit, ut apud Arithmeticos certissimum est; siquidem nullus est dabilis numerus, qui duplicari, ac multiplicari non possit tum per se, tum per quemlibet alium. Ob idque numeri diuersi inter se in sua possibilitate, seu quidditate necessario sunt infiniti; ut tanquam certissimum etiam statuit D. Aug. lib. 12. de Ciuitate Dei cap. 18. constatque ex demonstratione facta quae 2. proposit. 20. Ita nulla est dabilis creaturarum possibilium species, cui, & ceteris quibusque antea datis diuersa alia, siue dissimilis dari non possit. Ob idque species creaturarum possibilium inter se diuersae, siue dissimiles in sua possibilitate seu quidditate etiam sunt infinitae. Species quippe, testante Arist. sunt sicut numeri. Ut, sicut numeri inter se diuersi infiniti sunt; quia datis quibusque alius maior, atque adeo diuersus a reliquis dari potest. Ita species inter se diuersae, siue dissimiles infinitae sunt; quia datis quibusque alia diuersa, siue dissimilis illis dabilis est. Quo argumento probatur, species creaturarum sub quouis genere earum contentas infinitas multitudinem esse: quia data quouis dissimilitudine differentiarum, per quas tale genus contrahitur, alia dabilis est; sicut, data quouis dissimilitudine numerorum, est dabilis alia.

Secundo probatur propositio. Quia ad infinitam perfectionem sapientiae, atque potentiae diuinae pertinere haud dubie videtur, quod creaturae a Deo factibiles, atque adeo possibilis infinitae quoad multitudinem sint. Si enim artifices creati eo in suis artibus prouectiores habeantur, quod plura mente adinueniunt, opereque exequuntur, quis non videat, ad perfectionem infiniti artificis spectare, sine vilo fine adinuenire posse, quae possit exequutioni mandari; eo quod ab omni repugnantia prorsus immunia sint. Certè vel nos ignari, & rudes sine fine possumus excogitare nouas, ac nouas semper creaturas possibilis, miscendo praedicata rerum, quae noscimus, eo delectu, ut nulla vnquam contradictio sequatur. Quod fiet si conceptus ex mixtionibus resultantibus cum alio quopiam conceptu vero, siue quo non possint existere, non sint oppositi quoad existentiam, prout ad impossibilitatem est necessarium, iuxta suppositionem quintam. Quid ni igitur a mente diuina infinitae erunt excogitabiles creaturae possibilis, atque adeo a diuina omnipotentia factibiles? Nec refert sapientiam, & omnipotentiam diuinam attributa esse quo ad intrinsecam perfectionem penitus absoluta a creaturis possibilibus, adeo, ut aequè perfecta persisterent intrinsece, est nulla creatura possibilis esset, ut supra disp. 4. quae 2. a nobis statutum est. Quamquam enim hoc ita sit. Attamen supposito, quod aliqua sit materia possibilis horum attributorum, ad extrinsecam saltem eorum perfectionem, atque decentiam, naturisque rerum proportionem pertinet, quod ea non sit finita, sed infinita. Monstrosum quippe esset, repugnantique subinde censendum est vniuersitati essentiarum, quod Principio, quatenus est ex se, infinite factio, qualis est Deus, non correspondeat materia, quatenus est ex se, infinite factibilis, qualis creaturarum possibilium multitudo infinita est. Vniuersitas enim essentiarum inenitabili iure videtur postulare vniuersè, ut Principio factio materia factibilis, quantum iuxta vtriusque essentiam possibile sit, proportionetur. Per quod argumentum probatur tam infinitudo specierum possibilium sub quouis genere, quam infinitudo individuum possibilium sub quouis specie.

Septimo probatur propositio. Quia non est, cur creaturae possibilis siue numericè dumtaxat, siue specificè etiam inter se differentes, hoc potius numero finito, quam quouis alio siue maiore, siue minore ex omnibus excogitabilibus comprehendantur. Igitur nullo numero finito, sed potius multitudine infinita comprehendi dicendae sunt. Sed dicent Aduersarij. Non minus multitudines in se infinitae sunt multae, imo & infinitae quoad multitudinem, & inter se inaequales, quam numeri; ut constat ex doctrina statuta quae 2. proposit. 16. Ergo ob argumentum simile pariter est dicendum creaturas possibilis nullam multitudinem infinitam comprehendi. Quia scilicet non est, cur potius hac, quam alia quavis siue maiore, siue minore ex omnibus excogitabilibus comprehendantur. Contra tamen est. Quia ex multitudinibus infinitis vna dumtaxat est, quae debitam proportionem habet cum infinitate Principij effectui omnium creaturarum possibilium, nempe Dei, iuxta doctrinam datam nuper. Pro qua subinde praeter ceteris omnibus extat talis proportionis ratio. Cur ea, & non alia comprehendantur omnes creaturae possibilis. Cum tamen nec haec, nec alia ratio ad rem extat pro aliquo numero.

numero finito præ reliquis. Quo nostrum argumentum firmum persitit; probans pariter, infinitas multitudines esse tam specierum creaturarum possibilium sub quouis earum genere contentarum, quam indiuiduorum contentorum sub qualibet earum specie. Atque hinc etiam constat, quomodo, non solum cuius numero, sed cuius etiam multitudini infinitæ creaturarum possibilium alia creaturæ possibiles addi possunt, præterquam illi maxime omnium, quæ diuinæ Omnipotentia infinitudini proportionata est, & omnes omnino in se comprehendit creaturas possibiles. Huic namque, nulla est, quæ addi possit; cum comprehendat omnes. Ex quibus omnibus etiam facillè quisque diluet, quæ contra nostram propositionem aut solent, aut possunt opponi.

160 Et quoniam omnes creaturæ possibiles contingentes sunt, utpote liberè à Deo factibiles, & consequenter indifferentes ad existendum, & non existendum; tot omnino sunt possibiles negationes, seu veritates negatiuæ creaturarum, quot sunt creaturæ ipse possibiles. Atque ita infinita multitudo creaturarum omnium possibilium, & infinita multitudo omnium negationum possibilium earum æquales sunt. Quoniam item multitudo creaturarum purè possibilium, atque adeo non existentium infinita est. Quandoquidem omnium possibilium portio quædam finita est multitudo earum, quæ existunt; & ab infinito sublatà portione finita, nequit, quod superest, non manere infinitum, ut constat. Planè consequitur, negationes creaturarum possibilium non solum possibiles, sed etiam defecto existentes (qua ratione negationes dici possunt existere iuxta doctrinam datam in Pharo Scient. disp. 9. q. 3.) infinitas quoad multitudinem esse. De quo suppositis dictis nulla dubitatio esse potest.

161 Porro, quemadmodum multitudo completens omnes omnino creaturas possibiles tum specificè, tum solum numericè inter se differentes certam, determinatamque infinitudinem omnium possibilium maximam habet, quæ maior alia non est possibilis, iuxta dicta. Ita quoque multitudo completens omnia omnino indiuidua possibilium, vniuersumque speciei certam, determinatamque infinitudinem habet, & omnium maximam, quæ maior alia non est possibilis intra talem speciem. Rursus, quia ex indiuiduis, quæ sunt eiusdem speciei physicae, eo quod inter se sunt similia, quædam sunt inter se æqualia, atque adeo eiusdem etiam speciei logicae, & quædam inæqualia, speciei que subinde logicae differentia: inæqualium autem tot sunt differentia, quot proportionales inæqualitatis diuersæ possibiles sunt iuxta dicta disp. 10. q. 2. diuis. 19. necesse est etiam, ut multitudo completens omnia indiuidua possibilium intra vnamquamque dictarum differentiarum certam, & determinatam infinitudinem habeat, & maximam omnium pertinentium ad talem indiuiduorum differentiam. Adde, ut intra vnamquamque speciem infimam creaturarum possibilium datur vna quædam infinitudo maxima omnia indiuidua eius completens, ita intra vnumquodque genus necessariò debere dari vnam quandam infinitudinem maximam completentem species omnes sub tali genere comprehensas; donec ascendatur ad supremum genus entis possibilis creati; cuius infinitudo maxima omnes omnino completitur creaturas possibiles. Iam, quod vnaquæque prædictarum infinitudinum maximarum intra vnamquamque differentiam seu genericam, seu specificam, seu indiuidualem creaturarum possibilium

tanta sit, nec maior, nec minor, ex proportionem debitam essentia rerum tum inter se, tum cum infinitudine Principij omnium earum comparatis, credendum est, nasci iuxta superius dicta. Denique, quod intra vnamquamque maximam infinitudinem omnium dictarum differentiarum creaturarum possibilium infinitæ alia infinitudines, seu multitudines infinitæ contineantur ex doctrinà monstratà supra q. 2. proposit. 16. constat. Postremo aduerto, quod vniuersalius est genus, eo plures sub se illud complecti species, speciem verò infimam eo fortasse plura sub se complecti indiuidua, quò ex conceptu suo specifico perfectior est.

Propositio 3.

Chymaræ impossibiles infinitæ quoad multitudinem sunt intra suum statum quiditatum.

Hæc propositio ab omnibus videtur admitti, siue supponi ut certa. Probandaque venit imprimis nonnullis ex argumentis factis pro infinitudine creaturarum possibilium, ut recolenti, & applicanti illa perspicuum fiet. Deinde speciatim probatur. Quia, cum omnis chymaræ impossibilitas inde nascatur, quòd sit conceptus ex vna parte impotens ad existendum sine aliqua veritate obiectiua possibili, ex alia verò eidem veritati necessariò oppositus iuxta suppositionem quintam, eo ipso, quòd veritates possibiles sint infinitæ, non possunt non chymaræ respectiue ad illas impossibiles infinitæ esse, imò infinities infinitæ. Neque enim vna, vel altera dumtaxat chymaræ impossibilis, sed infinitæ excogitabiles sunt relatè ad vnamquamque veritatem possibilem. V. g. relatè ad Deum infiniti alij Dij ab ipso solum numero differentes sunt impossibiles: eo quòd neque cum ipso existere possunt ob essentialem oppositionem, quam cum eo habent, neque sine ipso; eo quòd ipse essentialiter non potest deficere. Sunt etiam respectiue ad Deum infinitæ actiones ipsius peccaminosæ impossibiles: quia & ipsi oppositæ, & cum ipso connexæ sunt suoque conceptu. Similiter relatè ad vnumquemque ignem, singularem infinitæ frigidationes sunt impossibiles: quia & cum eo sunt connexæ, cum sint ex conceptu suo actiones ipsius, & eidem sunt oppositæ, eo quòd potentià ille caret ad eas eliciendas. Pariter relatè ad quatuor extrema innumabilia singularia infinitæ vniones sunt impossibiles: quia & cum ipsis connexæ ex conceptu vnionis eorum, & eidem oppositæ ex impotentia ipsorum ad illas. Tantundemque de cæteris est dicendum.

163 Ex quibus patet, infinitum chymararum impossibilem infinities maius esse infinito creaturarum possibilium; atque etiam infinito negationum possibilium earum: non tamen simul, sed seorsim acceptis. Quia infinitum chymararum non duplicatur respectiue ad duo infinita æqualia veritatum possibilium obiectiuarum, alteram creaturarum possibilium, & alteram negationum possibilium earum: eo quòd quæcumque sunt chymaræ impossibiles respectu vniuersumque creaturæ possibilis ob sui connexionem, simul & oppositionem cum illa prout existente, eadem, & non alia sunt chymaræ impossibiles respectu negationis talis creaturæ. Vniuersaliter siquidem omne connexum cum vno ex extremis contradictionis alteri extremo oppositum est, & omne oppositum vni, cum altero est connexum iuxta principia certa statuta in Pharo Scient. disp. 14. q. 4.

FFF Quod

164

Quod si queras; cum sint infinita quoad multitudinem multitudines infinita chymærarum impossibilem, quarum singulis alia, & alia subinde chymæra impossibiles possunt adijci; cur detur vna multitudo infinita complectens omnes, atque adeo incapax accrementi. Et cur ea tanta sit, nec maior, nec minor; cum cæterarum illa inclusarum alia maiores alijs sint, & alia minores intra suum omnium statum quiditativum. Respondeo. Quemadmodum essentiarum quoad quiditatem, quam habent intra suum statum quiditativum, nec quaritur rationabiliter, nec redditur causa: quia reuera illam ut sic non habent, prout diximus in Pharo Scient. disp. 10. q. 1. Perperam enim querat quis, aut reddat causam, siue rationem, cur homo de suo, siue in suo statu quiditativo sit animal rationale. Ita quoque vniuersitatis essentiarum quoad multitudinem earum, quam illa habet, siue complectitur intra suum statum quiditativum, neque querenda, neque reddenda est causa, siue ratio absolute. Quare nec mirum esse debet, si de quantitate multitudinis chymærarum impossibilem absolute reddi ratio non possit. Tametsi respectu bene inferatur, prout à nobis in præcedentibus illatum est, ex eo, quod Principium omnium factibilem est infinitum, ut fides docet, multitudinem factibilem esse infinitam infinitudine proportionata ipsius Principij infinitudini. Rursusque ex eo, quod factibilia sint multitudo infinita, infactibilia, siue chymærica esse infinites infinita quoad multitudinem. Quanta verò sit horum omnium infinitudo totalis: & cur tanta, nec maior, nec minor in ipsorum vniuersitatis essentiam, seu quiditatem videtur referendum: quia non apparet, vnde id rationabiliter inferri possit. Nisi quis velit id inferre ex eo, quod infinitudo omnium intelligibilem, cuius pars est infinitudo chymærarum, infinitudinis sapientie speculatiue, & practicæ Dei debet esse proportionata; quemadmodum infinitudo factibilium proportionata esse debet, ut diximus, Omnipotentie, sapientieque practicæ ipsius Dei. Ob idque infinitudinem omnium impossibilem tantam esse, neque maiorem, neque minorem; quia in tantâ quantitate omnino iuncta cum infinitudine possibilem talem sibi vendicat proportionem, non verò in alia excogitabili.

165

Et quoniam, quot sunt chymæra impossibiles positivæ, quales adduximus in exempla, tot dantur à parte rei defacto, imo & necessario existentes veræ negationes ipsarum, qua ratione negationes dici possunt existere, iuxta doctrinam statutam in Pharo Scient. disp. 9. q. 3. læpeque alias. Manifestè consequitur, multitudinem eiusmodi negationum infinitam esse. Tantamque habere infinitudinem, quanta talium chymærarum infinitudo est.

166

Ex quibus omnibus apparet, quomodo creaturæ possibiles, atque etiam chymæra impossibiles in statu suo quiditativo sint infinita quoad multitudinem. Et quomodo earum negationes quoad multitudinem itidem sint infinita etiam in statu existenciali.

QVAESTIO IV.

Virum infinitum aliquod multitudinis possit à Deo produci, ponique in statu existenciali.

Quaestio est de infinito multitudinis categorico, quod vocant infinitum in actu ut condistinctum à syncategorematico, quod vocant in potentia, (Dari enim à parte rei defacto infinitum multitudinis syncategorematico, siue in potentia, concors fere omnium Doctorem sententia est: quia datur multitudo finita rerum, augibilis in infinitum, in qua illud consistit). Non tamen est quaestio de infinito multitudinis partium proportionalium. aut etiam indiuisibilium continui. Quia tale infinitum in sententia illud adstruentium defacto proculdubio datur existens. De quo nos latè supra disp. 10. q. 4. Sed neque est quaestio de infinito multitudinis negationum, seu veritatum negatiuarum. Quia tale infinitum haud dubie etiam datur defacto existens, qua ratione negationes dicuntur existere, iuxta dicta q. 3. Denique neque quaestio est de infinito multitudinis partium aliquotarum alicuius quanti infiniti quoad extensionem, de quo in sequentibus quaestionibus agendum est. Sed quaestio est de infinito multitudinis aut entium complerorum nullam extensionem constituentium, aut partium aliquotarum alicuius quanti infiniti quoad intensionem. Circa quam.

Prima sententia est, nullum multitudinis infinitum in actu posse dari existens à parte rei, etiam de potentia Dei absolute. Ita Soar. disp. 30. Metaph. sect. 17. Valent. 1. p. disp. 1. q. 7. punct. 3. Albertin. de Prædic. quant. disp. 4. q. 5. Rub. lib. 3. Phys. tract. 2. q. 3. Murc. lib. 3. Phys. disp. 2. q. 3. Et apud eos, & mox referendos plures alij.

Secunda autem sententia opposita est, aliquid infinitum multitudinis actu dari posse existens de potentia absolute Dei. Ita Vazq. 1. p. disp. 26. cap. 3. Fasol. 1. p. q. 7. art. 3. & 4. dub. 12. Cornimb. lib. 3. Phys. cap. 8. q. 2. Pet. Hurt. disp. 13. Phys. sect. 3. Arrag. disp. 13. Phys. sect. 4. Oued. cont. 1. q. Phys. punct. 5. Carlet. disp. 46. Phys. sect. 4. Lynce lib. 7. Phys. tract. 3. cap. 4. Et apud eos plures alij ex Antiquioribus cum Recentioribus plerisque.

Propositio 1.

Infinitum multitudinis entium complerorum, ut Angelorum, bene potest simul produci à Deo, existereque in rerum natura de potentia absolute.

Probatum primò. Quia, ut constat ex doctrina statuta q. 3. Angeli ex proprijs conceptibus possibiles infiniti sunt in statu possibilitatis, siue quiditativo. Utque ex præmissis in hac q. constat, & Aduersarij consententur, existente quouis eorum numero, alius, & alius maior potest existere, ita quod nullus Angelus sit, qui non possit coexistere quibusvis alijs in quouis numero finito. Igitur & tota eorum multitudo infinita potest simul existere. Probatum consequentiâ. Quia omnes eos simul existere, neque repugnat ex parte existentia singularum ut statutum est: neque

re-